

VALTUUSTOALOITE

JÄRVENPÄÄN KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

OTSIKKO

Päiväkotien pihojen varjopaikkojen lisääminen ja luonnonmukaistaminen

Päiväkotipäivän aikana ulkoillaan paljon joka säällä. Tutkimukset osoittavat ilmaston lämpenemisen vaikuttavan Suomessa niin, että hellejaksoja tulee yhä useammin ja kuumempina tulevana vuosina. Vuosi 2024 oli maapallon mittaushistorian kuumin ja Suomessa oli 71 hellepäivää. Päiväkotien pihoihin tulisi tehdä varjopaikkoja sekä aurinkoaltistuksen vähentämiseksi että hellejaksojen sietämiseksi.

Ihmisen iholla tapahtuu solumuutoksia koko elämän aikaisen uv-säteilylle altistumisen myötä. Solumuutoksista voi seurata pahanlaatuisia ihokasvaimia. Tämän takia aurinkosuojaus on tärkeää aivan syntymästä asti. Päiväkodeissa tehdään jo hyvää työtä käytettävissä olevin aurinkosuojauksen keinoin; vaatetus, päähine ja aurinkovoiteet ovat osa suojautsa. Esimerkiksi niskan tai kämmenselkien suojaus ei kuitenkaan ole helppoa. Lasten täytyy saada leikkiä välillä varjossa auringolle altistumisen tauottamiseksi. Isoja puita ei yleensä löydy uusilta pihoilta, joten niille täytyy rakentaa varjopaikkoja. Esimerkiksi Helsingin kaupungin ohjeena on 10 m² varjoa päiväkotien pihoihin jokaista 28 lapsen ryhmää kohden.

Lisäksi on vahvaa näyttöä siitä, että luontoaltistuminen vahvistaa lapsen immuunipuolustusta. Viime vuosikymmeninä tapahtunut astma- ja allergiasairauksien lisääntyminen yhdistetään suojaavien ympäristötekijöiden puuttumiseen. Ihmisen puolustusjärjestelmä tarvitsee jatkuvasti haasteita toimiakseen tasapainoisesti. Suomalainen v. 2020 julkaistu tutkimus osoitti, että päiväkotipihojen kasvistoa ja eliöstöä monipuolistamalla voidaan lasten immuunipuolustusta vahvistaa.

Lasten puolustuskyvyn vahvistamisen ohessa kasvillisuuden lisääminen parantaa hengitysilmaa, vähentää hiekkapihojen pölyhaittoja ja viilentää ilmaa. Kasvaessaan puut myös muodostavat luontaisia varjopaikkoja. Lisäksi tutkimukset osoittavat, että luonnossa olominen laskee stressitasoja ja rauhoittaa. Luontoelementtien lisääminen monipuolistaa lasten liikkumismahdollisuuksia päiväkotien pihoilla ja luo työhyvinvointia päiväkodin

Järvenpäässä 15 / 9 2025

Aloitteen tekijä

Johanna Kulmala

Allekirjoitus

Valtuustoryhmän nimi (jos kyseessä on koko ryhmän aloite)

Valtuustoryhmä Vihreät

Allekirjoitukset kääntöpuolelle jos aloitteen tekijöitä on useampia.

Valtuutettu	(merkitse X)	Kannatan aloitetta	Allekirjoitus
1. Aalto Tiina, SDP	X		
2. Berg Henry, Plus			
3. Boman Tom, PS			
4. Brandão Annamari, KD.	X		
5. Engeström Tomi, Kokoomus	X		
6. Geitel Mona, SDP.	X		
7. Gilan Mika, Plus.	X		
8. Graeffe Petri, Kokoomus			
9. Graeffe Hanna, Vihreät	X		
10. Haaparanta Satu, Keskusta	X		
11. Heinonen Jonna, Vihreät.	X		
12. Hongisto Hanna, SDP	X		
13. Janhunen Kirsi, Kokoomus,	X		
14. Karenius Nea, SDP	X		
15. Komulainen Pirjo, SDP	X		
16. Kontkin Henri, Kokoomus.			
17. Korhonen Saana, VAS.	X		
18. Koskinen Pasi, SDP.			
19. Kotilainen Niko, Kokoomus.	X		
20. Kulmala Johanna, Vihreät	X		
21. Launiala Mimmi, VAS.	X		
22. Lintula Tiia, Vihreät	X		
23. Lohlander Minna, SDP	X		
24. Luukkanen Arto, PS			
25. Markkanen Lassi, SDP	X		
26. Marttinen Jenni, Vihreät	X		
27. Müller Vesa, Kokoomus.	X		
28. Mäkinen Emmi, SDP.	X		
29. Mäkipelto Ville, Vihreät.	X		
30. Naala Paulina, SDP	X		
31. Nevalainen Sofia, SDP			
32. Nick Reetta, Vihreät	X		
33. Nyyssönen Lassi, Kokoomus	X		
34. Nöjd Ismo, PS	X		
35. Passi Tomi, Keskusta	X		
36. Peltonen Eemeli, SDP	X		
37. Perkiö Heidi, Kokoomus	X		
38. Piisinen Jorma, PS.			
39. Pulkkinen Anna, Keskusta	X		
40. Rahkola Kaisla, VAS	X		
41. Rantanen Tero, Kokoomus			
42. Salmivuori Taru, SDP	X		
43. Salonen Pekka, Kokoomus	X		
44. Suomilampi Emmi, Kokoomus	X		
45. Tenhunen Markku, KD	X		
46. Tuominen Satu, SDP	X		
47. Tuominen Riina, PS			
48. Turunen Erika, Plus	X		
49. Tuuri Kaija, SDP	X		
50 van Schevikhoven Williem, Kokoomus.	X		
51 Vitikka-Koponen Pirja, SDP	X		
TAPIO KASUNEN, SDP	X		
JARVO HAUTAMSKI, SDP	X		

Allekirjoittajia yhteensä

42

Päiväkotien pihojen varjopaikkojen lisääminen ja luonnonmukaistaminen

Päiväkotipäivän aikana ulkoillaan paljon joka säällä. Tutkimukset osoittavat ilmaston lämpenemisen vaikuttavan Suomessa niin, että hellejaksoja tulee yhä useammin ja kuumempina tulevana vuosina. Vuosi 2024 oli maapallon mittaushistorian kuumin ja Suomessa oli 71 hellepäivää. Päiväkotien pihoihin tulisi tehdä varjopaikkoja sekä aurinkoaltistuksen vähentämiseksi että hellejaksojen sietämiseksi.

Ihmisen iholla tapahtuu solumuutoksia koko elämän aikaisen uv-säteilylle altistumisen myötä. Solumuutoksista voi seurata pahanlaatuisia ihokasvaimia. Tämän takia aurinkosuojaus on tärkeää aivan syntymästä asti. Päiväkodeissa tehdään jo hyvää työtä käytettävissä olevin aurinkosuojauksen keinoin; vaatetus, päähine ja aurinkovoiteet ovat osa suojausta. Esimerkiksi niskan tai kämmenselkien suojaus ei kuitenkaan ole helppoa. Lasten täytyy saada leikkiä välillä varjossa auringolle altistumisen tauottamiseksi. Isoja puita ei yleensä löydy uusilta pihoilta, joten niille täytyy rakentaa varjopaikkoja. Esimerkiksi Helsingin kaupungin ohjeena on 10 m² varjoa päiväkotien pihoihin jokaista 28 lapsen ryhmää kohden.

Lisäksi on vahvaa näyttöä siitä, että luontoaltistuminen vahvistaa lapsen immuunipuolustusta. Viime vuosikymmeninä tapahtunut astma- ja allergiasairauksien lisääntyminen yhdistetään suojaavien ympäristötekijöiden puuttumiseen. Ihmisen puolustusjärjestelmä tarvitsee jatkuvasti haasteita toimiakseen tasapainoisesti. Suomalainen v. 2020 julkaistu tutkimus osoitti, että päiväkotipihojen kasvistoa ja eliöstöä monipuolistamalla voidaan lasten immuunipuolustusta vahvistaa.

Lasten puolustuskyvyn vahvistamisen ohessa kasvillisuuden lisääminen parantaa hengitysilmaa, vähentää hiekkapihojen pölyhaittoja ja viilentää ilmaa. Kasvaessaan puut myös muodostavat luontaisia varjopaikkoja. Lisäksi tutkimukset osoittavat, että luonnossa oleminen laskee stressitasoja ja rauhoittaa. Luontoelementtien lisääminen monipuolistaa lasten liikkumismahdollisuuksia päiväkotien pihoilla ja luo työhyvinvointia päiväkodin henkilökunnalle.

Päiväkotien pihojen liikuntaedellytysten parantamiseen ja luonnonmukaistamiseen jaettiin vuonna 2023 kertaluontoinen lähes miljoonan euron valtionavustus. Avustuksella tuettiin yli 40 pihan parannustöitä. Vuonna 2026 Suomi liikkeelle -ohjelman rahoituksesta tullaan kohdentamaan päiväkotien ja nyt myös koulujen pihoihin 2,5 miljoonaa euroa. Avustuksilla tuetaan päiväkotien ja koulujen liikuntaedellytysten parantamista pihoja luonnonmukaistamalla.

Esitämme, että kaupungille laaditaan ohjeistus varjopaikoista päiväkotien pihoilla. Lisäksi esitämme laadittavaksi suunnitelmaa siitä, miten päiväkotien pihoja monipuolistetaan uusia pihoja suunniteltaessa ja vanhoja parannettaessa lapsuusiän luontoaltistumisen ja liikuntaedellytysten lisäämiseksi.